

DOI 10.32782/2786-8559/2023-3-4
УДК 657.421.3:061.1]"364"

Бондар Микола Іванович

доктор економічних наук, професор,
декан факультету обліку та податкового менеджменту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1904-1211>

Цятковська Олена Віталіївна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8825-9778>
Researcher ID: <http://www.researcherid.com/rid/K-8603-2018>

ОБЛІК НЕФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Облік нефінансових активів державних установ в умовах військового стану є важливою частиною фінансового та економічного управління країною під час військового стану. Нефінансові активи займають одну з ключових складових у структурі активів державних установ, крім того нефінансові активи є досить різноманітними за своєю суттю та структурою. Метою даної статті є дослідження особливостей бухгалтерського обліку процесу надходження та вибуття нефінансових активів в умовах військового стану, а також формування теоретичних та методичних рекомендацій щодо удосконалення обліку нефінансових активів. Узагальнити інформацію щодо сутності поняття трансферти в державних установах, а також їх особливості отримання у період воєнного стану відповідно до НП(С)БОДС та МСБОДС. А також систематизувати особливості бухгалтерського обліку процесу надходження майна у результаті відчуження, що забезпечить сформувати актуальну та ефективну інформацію щодо нефінансових активів, які отримано у результаті відчуження. Досліджено особливості бухгалтерського обліку процесу надходження та вибуття нефінансових активів в умовах військового стану, а також сформовано теоретичні та методичні рекомендації щодо удосконалення обліку нефінансових активів, зокрема за результатами аналізу нормативно-правових документів та особливостей функціонування державних установ запропоновано доповнити п.1.2 НП(С)БОДС 124 «Доходи» такими елементами доходів, як безоплатно отримані товари, роботи і послуги, безоплатна допомога та надходження від відчуження активів. На основі аналізу основних положень НП(С)БОДС 135 «Витрати», який визначає основні методологічні засади обліку та відображення у звітності інформації про витрати сформовано рекомендації щодо необхідності уточнення елементів витрат за необхідними операціями. Державні установи зазнали та зазнають найбільших збитків та витрат від військової агресії на території України, тому витрати від цих дій необхідно вивести в окремий елемент і саме тому запропоновано доповнити чинний План рахунків субрахунків бухгалтерського обліку 8512 (8522) «Витрати від надзвичайних подій», що дозволить мати актуальну та згруповану інформацію про всі витрати, які понесли установи державного сектору від надзвичайних подій.

***Ключові слова:** бухгалтерський облік, нефінансові активи, військовий стан, державні установи, основні засоби, надзвичайні події.*

Mykola Bondar, Olena Tsiatkovska

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

ACCOUNTING OF NON-FINANCIAL ASSETS OF STATE INSTITUTIONS UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE

Accounting for non-financial assets of state institutions under martial law is an important part of the financial and economic management of the country during martial law. Non-financial assets are one of the key components in the structure of assets of state institutions, in addition, non-financial assets are quite diverse in nature and structure. The purpose of this article is to study the accounting features of the process of receipt and disposal of non-financial assets under martial law, as well as the formation of theoretical and methodological recommendations for improving the accounting of non-financial assets. Summarize information on the essence of the concept of transfers in state institutions, as well as the peculiarities of their

receipt during martial law in accordance with the NP(C)BODS and MSBODS. And also to systematize the accounting features of the process of receipt of property as a result of alienation, which will ensure the formation of relevant and effective information on non-financial assets obtained as a result of alienation. The peculiarities of the accounting of the process of receipt and disposal of non-financial assets in the conditions of martial law were studied, as well as theoretical and methodical recommendations were formed for the improvement of the accounting of non-financial assets, in particular, based on the results of the analysis of regulatory documents and the peculiarities of the functioning of state institutions, it was proposed to supplement clause 1.2 of the NP(C) BODS 124 "Income" by such elements of income as goods, works and services received free of charge, free assistance and proceeds from the alienation of assets. Based on the analysis of the main provisions of NP(S)BODS 135 "Costs", which defines the main methodological principles of accounting and display of information on costs in reporting, recommendations were made regarding the need to clarify the elements of costs for non-exchange transactions. State institutions have suffered and are suffering the greatest losses and costs from military aggression on the territory of Ukraine, therefore the costs from these actions must be allocated to a separate element, and that is why it is proposed to supplement the current Chart of Accounts with accounting sub-account 8512 (8522) "Costs from extraordinary events", which will allow have up-to-date and grouped information on all costs incurred by public sector institutions from emergency events.

Keywords: *accounting, non-financial assets, martial law, state institutions, fixed assets, extraordinary events.*

Вступ. Облік нефінансових активів державних установ в умовах військового стану є важливою частиною фінансового та економічного управління країною у цей період. В таких умовах може виникнути необхідність зберігати та обліковувати різноманітні нефінансові активи, щоб забезпечити функціонування державних установ та здійснювати військові операції, а також всі інші господарські операції, які є нетиповими для мирного часу. Процес надходження та вибуття нефінансових активів у державних установах є досить різноманітним, але він також зазнав змін у зв'язку з військовою агресією росії на території України. Зокрема державні установи при запровадженні військового стану як отримують об'єкти нефінансових активів, так і втрачають, тобто відбувається вибуття. І відповідно з урахуванням цих особливостей необхідно фіксувати інформацію у бухгалтерському обліку та узагальнювати у звітності. Зокрема актуальним є питання щодо безоплатно отриманих нефінансових активів та вибуття у результаті відчуження.

Матеріали та методи. Дослідженню обліку необоротних активів в умовах воєнного стану присвячена значна кількість робіт як науковців, так і практиків. Зокрема, Пчелинська Г.В. [9], Задорожний З.-М., Муравський В., Костецький Я. [3], Єрмолаєва М.В., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є. [2] досліджували питання обліку основних засобів та майна у результаті дії воєнного стану, але в суб'єктів підприємницької діяльності.

Метою даної статті є дослідження особливостей бухгалтерського обліку процесу надходження та вибуття нефінансових активів в умовах військового стану, а також формування теоретичних та методичних рекомендацій щодо удосконалення обліку нефінансових активів. Узагальнити інформацію щодо сутності поняття трансферти в державних установах, а також їх особливості отримання у період воєнного стану відповідно до НП(С)БОДС та МСБОДС. А також систематизу-

вати особливості бухгалтерського обліку процесу надходження майна у результаті відчуження, що забезпечить сформувати актуальну та ефективну інформацію щодо нефінансових активів, які отримано у результаті відчуження.

Результати. Нефінансові активи займають одну з ключових складових у структурі активів державних установ, крім того нефінансові активи є досить різноманітними за своєю суттю та структурою. Оскільки нефінансові активи державних установ – це створені та нестворені ресурси, які контролюються державними установами у результаті минулих подій щодо їх створення та які приносять економічну вигоду у результаті володіння на правах оперативного управління або використання їх протягом певного періоду. До складу нефінансових активів належать основні засоби, природні ресурси, нематеріальні активи, запаси, цінності тощо [10, с. 44–45].

Процес надходження, руху та вибуття нефінансових активів обов'язково має бути підтверджений первинним документом. Але у результаті дії воєнного стану на території України виникають різні проблемні ситуації щодо організації та методики обліку нефінансових активів. Зокрема при отриманні відповідного активу не завжди буде акт в якому буде зазначено балансова вартість активу та інша інформація, тому необхідно кожній установі державного сектору, яка матиме надходження нефінансових активів у результаті відчуження розробити механізм та алгоритм визнання та оцінки.

Надходження нефінансових активів до державної установи у результаті добровільного чи примусового відчуження необхідно визнавати, як дохід відповідного періоду.

Ст. 9 Бюджетного кодексу України визначено, що доходи в бюджетних установах складаються з податкових та неподаткових надходжень, доходів з операцій з капіталом та трансфертів [1]. Саме за класифікацією доходів, яка визначена у БКУ надходження нефінансових активів до державної установи у

результаті добровільного чи примусового відчуження належать до неподаткових надходжень при визнанні власних надходжень бюджетних установ.

Відповідно до НП(С)БОДС 124 «Доходи», який визначає основні методологічні засади бухгалтерського обліку, доходи поділяються на дві групи, а саме на доходи від обмінних операцій та необмінних операцій.

За результатами аналізу основних елементів доходів, встановлено, що доходи від надходження активів у результаті відчуження можна класифікувати, як доходи від необмінних операцій, оскільки не передбачається передачу активів чи послуг (робіт) в обмін на отриманий актив.

П.4. МСБОДС 23 «Дохід від необмінних операцій (податки та трансферти)» визначено, що трансферти можуть бути як грошовим, так і не грошовими та включати гранти, списання боргів, штрафи, надання нерухомості, подарунки, пожертви, а також товари та послуги в натуральній формі [4]. Тобто відповідно до МСБОДС 23 доходи від надходження активів у результаті відчуження можна ідентифікувати, як трансферти.

Але варто відзначити, що у БКУ наведено визначення поняття «трансферти», яке ідентифікується, як кошти, одержані від інших органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, інших держав або міжнародних організацій на безоплатній та безповоротній основі [1]. Іншим за суттю наведено визначення у МСБОДС 23, зокрема визначено трансферти, як надходження майбутніх економічних вигод чи потенціалу корисності від необмінних операцій, інших ніж податки [4].

Оскільки відповідно до МСБОДС всі доходи та витрати мають визнаватися за принципом нарахування і за яким основними елементами є саме є активи, зобов'язання, чисті активи (власний капі-

тал), доходи і витрати. Саме тому у МСБОДС і ідентифіковано таким чином трансферти на відмінну від НП(С)БОДС.

Зважаючи на те, що в п. 1 Розділу III НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності» визначено, що доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та звітності у момент їх виникнення незалежно від часу надходження і сплати грошей [5].

Отже, у результаті аналізу нормативних документів, доцільно говорити, що є певна неузгодженість у трактуванні їх сутності з точки зору вітчизняного законодавства та міжнародного. Необхідно виокремити та систематизувати основні види трансфертів, які можуть отримувати установи державного сектору з урахуванням Бюджетного кодексу України, МСБОДС, НП(С)БОДС, нормативно-правових документів та сьогодишніх реалій функціонування економіки країни.

Варто відзначити, що отримання нефінансових активів може відбуватися через різні механізми, такі як дарування, благодійність, передача в користування тощо. Якщо ці активи передаються безоплатно або за символічну плату, це може бути визначено як форма трансферту, оскільки одна сторона надає ресурси іншій стороні без відповідної фінансової компенсації.

Трансферти включають в себе різноманітні види руху нефінансових активів або коштів від одного суб'єкта до іншого. Вони можуть бути класифіковані за різними критеріями, включаючи призначення, джерело фінансування, характер і цільове спрямування. Основні види трансфертів наведено на рис. 1.

Отже, різноманітність трансфертів є достатньою і саме тому необхідно врахувати всі ці особливості як у НП(С)БОДС, так і в Плані рахунків бухгалтерського обліку з метою достовірного,

Рисунок 1 – Основні види трансфертів

Джерело: систематизовано та згруповано авторами

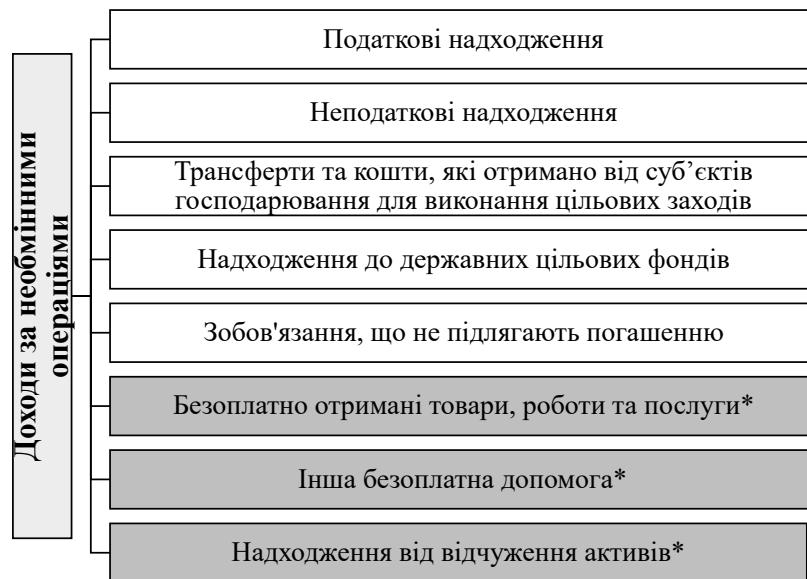

Рисунок 2 – Елементи доходів за необмінними операціями

Джерело: сформовано та доповнено автором [6]

прозорого та своєчасного відображення у обліку та звітності державних установ, що сприятиме прозорості звітності та забезпечить цільовому використанню бюджетних коштів. А дотримання вище зазначених особливостей сприятиме прийняттю ефективних управлінських рішень.

Варто відзначити, що в п. 1.2 НП(С)БОДС 124 «Доходи» наведено вичерпний перелік доходів за необмінними операціями, але цей перелік доцільно доповнити новими елементами з урахуванням особливостей діяльності державних установ. Зокрема у самому ж НП(С)БОДС 124 «Доходи» при визначенні порядку визнання активів наведено такі елементи, які не зазначено у п. 1.2, наприклад, безоплатно отримані товари, роботи та послуги, безоплатна допомога. На рис. 2 наведено пропозиції щодо уточнення елементів доходів за необмінними операціями.

Отже, у результаті дослідження запропоновано доповнити елементи доходів, які визначено в НП(С)БОДС 124 «Доходи». Зокрема доцільним буде п.1.2 доповнити такими підпунктами, як безоплатно отримані товари, роботи та послуги, інша безоплатна допомога та надходження від відчуження активів. Така пропозиція обумовлена тією неузгодженістю, яка є на сьогодні у основних положення НП(С)БОДС 124. Оскільки наведено перелік елементів доходів щодо доходів за необмінними операціями, але той перелік не є повністю вичерпним та потребує доповнення іншими елементами, які є актуальними для суб'єктів державного сектору.

Процес надходження нефінансових активів до державних установ у результаті відчуження необхідно своєчасно та достовірно відобразити у бухгалтерському обліку на підставі первинних доку-

Таблиця 1 – Рекомендації щодо обліку та визнання нефінансових активів, які отримано у результаті відчуження

Спосіб вибуття	Первинний документ	Особливості відчуження	Відшкодування вартості
Добровільне відчуження	Наказ (рішення) керівника, Акт приймання-передачі майна, договір дарування	Надходження у власність державної установи	може здійснюватися з попереднім повним відшкодуванням його вартості
Примусове відчуження	Акт про примусове відчуження	Позбавлення права власності попереднього власника та надходження у власність державної установи	здійснюється без відшкодування вартості такого майна
Вилучення майна		Зміна права власності не відбувається	На безоплатній основі використовується
Тимчасове залучення	Наказ (рішення) керівника, Акт приймання-передачі майна,		

Джерело: складено авторами на основі [8]

ментів. Саме тому, сформовано рекомендації щодо обліку та визнання нефінансових активів, які отримано у результаті відчуження, які подано у табл. 1.

Отже, облік процесу надходження нефінансових активів в установах державного сектору є одним із ключових елементів в обліковому процесі. Оскільки від правильного та достовірного відображення інформації про отримані нефінансові активи залежить не тільки наступні елементи облікового процесу, але і ефективність використання та управління нефінансовими активами.

Нефінансові активи є різноманітними в державних установах з чим і пов'язана наявність значної кількості особливостей щодо організації та методики обліку об'єктів нефінансових активів. Зокрема все залежить від способу надходження таких об'єктів, а також від виду. Зокрема мають свої особливості щодо обліку як створені нефінансові активи, так і нестворені нефінансові активи.

Скоординована діяльність державних установ та відповідно і процес вибуття нефінансових активів у воєнний період в Україні віддзеркалюється в особливостях обліку вибуття нефінансових активів.

Варто відзначити, що з початком введення військового стану на території України та відповідно до ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» державні установи отримали нові напрямки в процесах вибуття нефінансових активів. Відповідно до ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» передбачено одним із заходів правового режиму воєнного стану таких елемент, як примусове відчуження майна, яке перебуває чи то у приватній, чи то у державній власності.

Відповідно з появою такого способу вибуття нефінансових активів необхідно проаналізувати та сформулювати алгоритм визнання та обліку процесу вибуття нефінансових активів у результаті примусового вибуття нефінансових активів.

Крім того, що чинним законодавством передбачено примусове відчуження та вилучення майна на території України, то з появою воєнних дій кожна установа може добровільно передати свої об'єкти нефінансових активів на користь збройних сил України чи інших установ сектору безпеки та оборони.

На основі аналізу основних положень НП(С) БОДС 135 «Витрати», який визначає основні методологічні засади обліку та відображення у звітності інформації про витрати сформовано рекомендації щодо необхідності уточнення елементів витрат за необмінними операціями. У п.3 НП(С) БОДС 135 «Витрати» наведено вичерпний перелік елементів витрат, але на сьогодні витрати в державних установах мають і інші особливості, які необхідно передбачити у класифікації елементів витрат. Зокрема елементи витрат за необмінними операціями необхідно доповнити такими складовими, як витрати від відчуження та вилучення активів, а також інші витрати від надзвичайних подій.

Оскільки витрати які будуть виникати від вилучення та відчуження майна, а також інші витрати від надзвичайних подій обумовлені воєнним станом на території України. У складі витрат від відчуження та вилучення активів державна установа буде відображати інформацію про вибуття об'єктів нефінансових активів, які передано у власність іншим суб'єктам господарювання.

А до витрат від надзвичайних подій будуть відноситися ті витрати, які зумовлені надзвичайними подіями державної установи, а також господарські операції, які її забезпечують або виникають у наслідок її провадження. Варто відзначити, що деякі науковці да таких витрат застосовують твердження, що це витрати від надзвичайної діяльності, але з цим твердження недоцільно погоджуватися. Оскільки ці доходи та витрати виникають не у результаті надзвичайної діяльності, а саме в результаті надзвичайних подій.

Основні складові витрат від надзвичайних подій подано на рис. 3.

При вибутті нефінансових активів відповідно можуть виникати витрати від надзвичайних подій. Для обліку витрат за необмінними операціями передбачено субрахунок бухгалтерського обліку 8511 «Витрати за необмінними операціями» Класу 8 «Витрати». Але для отримання згрупованої та чіткої інформації про суму понесених витрат від надзвичайних подій необхідним буде відображати інформацію про понесені витрати та збитки державними установами на окремому субрахунку бухгалтерського обліку 8512 (8522) «Витрати від надзвичайних подій».

Пропонуємо внести зміни до Плану рахунків бухгалтерського обліку для державного сектору та порядок застосування відповідно субрахунку, які подано на рис. 4.

Отже, облік процесу вибуття нефінансових активів в установах державного сектору має багато особливостей, які спричинено не тільки специфікою діяльності установ державного сектору, але і економічними, політичними, соціальними та воєнними факторами. Зокрема військова агресія вплинула на те, що з'явилися нові об'єкти обліку, а саме активи на окупованих територіях, витрати від надзвичайних подій та доходи від відчуження та вилучення активів.

Висновки. Дослідження особливостей обліку нефінансових активів у період воєнного стану має свої особливості і відповідно проблеми у теоретичному та методичному аспекті. Досліджено особливості бухгалтерського обліку процесу надходження та вибуття нефінансових активів в умовах військового стану, а також сформовано теоретичні та методичні рекомендації щодо удосконалення обліку нефінансових активів, зокрема за результатами аналізу нормативно-правових документів та особливостей функціонування державних установ запропоновано доповнити п.1.2 НП(С)БОДС 124 «Доходи» такими елементами доходів, як безоплатно отримані

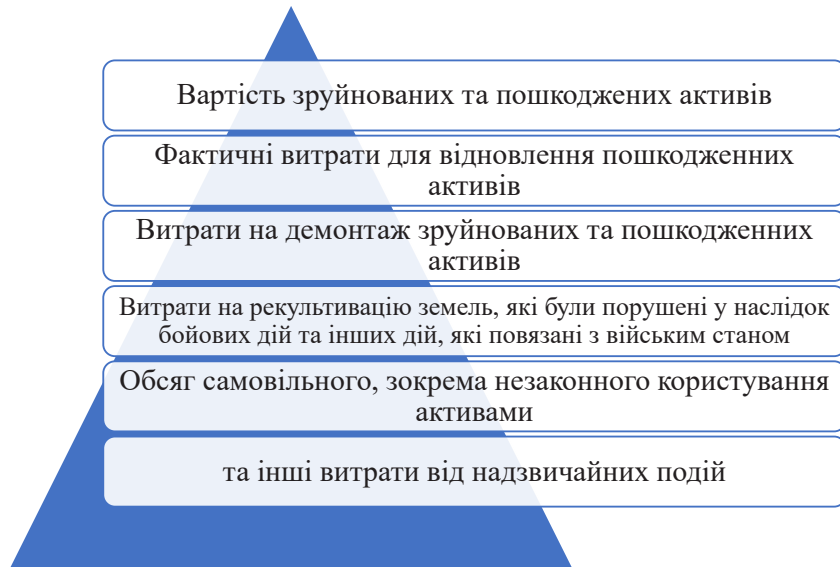

Рисунок 3 – Основні складові витрат від надзвичайних подій

Джерело: сформовано авторами

товари, роботи і послуги, безоплатна допомога та надходження від відчуження активів.

На основі аналізу основних положень НП(С) БОДС 135 «Витрати», який визначає основні методологічні засади обліку та відображення у звітності інформації про витрати сформовано рекомендації щодо необхідності уточнення елементів витрат за необхідними операціями. Державні установи зазнали та зазнають найбільших

збитків та витрат від військової агресії на території України, тому витрати від цих дій необхідно вивести в окремий елемент і саме тому запропоновано доповнити чинний План рахунків субрахунком бухгалтерського обліку 8512 «Витрати від надзвичайних подій», що дозволить мати актуальну та згруповану інформацію про всі витрати, які понесли установи державного сектору від надзвичайних подій.

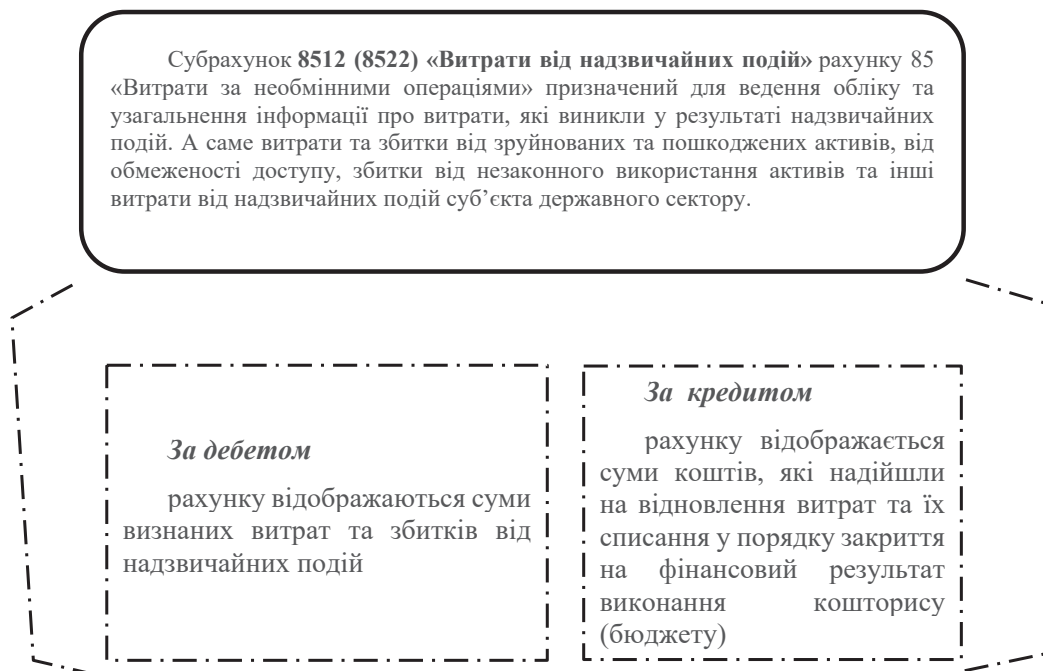

Рисунок 4 – Структурно-логічна схема порядку застосування субрахунку бухгалтерського обліку 8512 (8522) «Витрати від надзвичайних подій»

Джерело: сформовано авторами

Література:

1. Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 01.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 02.10.2023).
2. Єрмолаєва М.В., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є. Надзвичайні витрати: відображення в обліку та звітності. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 67. С. 223–228. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct67-39>
3. Задорожний З.-М., Муравський В., Костецький Я. Удосконалення обліку необоротних активів у системі ефективного управління ними. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. Том 5 (46). С. 149–160.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку у державному секторі 23 «Дохід від необмінних операцій (податки та трансферти)». URL: https://buhgalter911.com/public/uploads/normativka/Standart_gossektor/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%D0%94%D0%A1/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%D0%94%D0%A1_23.pdf
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 № 1629. Дата оновлення 01.01.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11#Text> (дата звернення: 02.10.2023).
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 «Доходи»: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 № 1629. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0089-11#Text> (дата звернення: 30.09.2023).
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996 – XIV від 16.07.99 зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 07.08.2023).
8. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану: Закон України від 17.05.2012 № 4765-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#Text> (дата звернення: 30.09.2023).
9. Пчелинська Г. Особливості обліку вибуття основних засобів в умовах воєнного стану в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-13>
10. Цятковська О. Облік нефінансових активів в управлінні суб'єктами державного сектору. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2021. Випуск 3-4. С. 40–47.

References:

1. Bjudzhetnyj kodeks Ukrajinj (2021) [Budget Code of Ukraine 2021 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (in Ukrainian)
2. Jermolajeva M. V., Tjutjunyk S. V., Dugar T. Je. (2022) Nadzvyčajny vytraty: vidobrazhennja v obliku ta zvitnosti [Extraordinary expenses: reflection in accounting and reporting]. *Infrastruktura rynku*, vol. 67, pp.223–228. (in Ukrainian)
3. Zadorozhnyj Z.-M., Muravskij V., Kostecjkyj Ja. (2022) Udokonalennja obliku neoborotnykh aktyviv u systemi efektyvnogho upravlinnja nymy [Improving the accounting of non-current assets in the system of their effective management]. *Finansovo-kredytna dijalnistj: Problemy teoriji ta praktyky*, tom 5 (46), pp. 149–160. (in Ukrainian)
4. Mizhnarodnyj standart bukhghaltersjkogho obliku u derzhavnomu sektori 23 "Dokhid vid neobminnykh operacij (podatky ta transferty)" [International Public Sector Accounting Standard 23 (Msbods 23) – Income from non-exchange transactions (taxes and transfers)]. Available at: https://buhgalter911.com/public/uploads/normativka/Standart_gossektor/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%D0%94%D0%A1/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%D0%94%D0%A1_23.pdf (in Ukrainian)
5. Nacionaljne polozhennja (standart) bukhghaltersjkogho obliku v derzhavnomu sektori 101 "Podannja finansovoji zvitnosti" (2010) [National regulation (standard) of accounting in the public sector 101 "Submission of financial statements"]: zatverdzhene Nakazom MFU vid 24.12.2010 №1629. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11#Text> (accessed October 2, 2023). (in Ukrainian)
6. Nacionaljne polozhennja (standart) bukhghaltersjkogho obliku v derzhavnomu sektori 124 "Dokhody" (2010) [National regulation (standard) of accounting in the public sector 124 "Income"], zatverdzhene Nakazom MFU vid 24.12.2010 No. 1629. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0089-11#Text> ((accessed September 5, 2023). (in Ukrainian)
7. The Law of Ukraine On Accounting and Financial Reporting in Ukraine (1999) dated 16.07.1999, No. 996. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/show/996-14> (accessed August 7, 2023). (in Ukrainian)
8. Pro peredachu, prymusove vidchuzhennia abo vyluchennia maina v umovakh pravovoho rezhymu voiennoho chy nadzvyčajnoho stanu: Zakon Ukrainy No. 4765-VI vid 12.05.2012. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#Text> (in Ukrainian)
9. Pchelynsjka Gh. (2023) Osoblyvosti obliku vybuttja osnovnykh zasobiv v umovakh vojennogho stanu v Ukrajinj [Peculiarities of accounting for disposal of fixed assets in the conditions of martial law in Ukraine]. *Ekonomika ta suspiljstvo*, no. 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-13> (in Ukrainian)
10. Tsiatkovska O. (2021) Oblik nefinansovykh aktyviv v upravlinni sub'jektamy derzhavnogho sektoru [Accounting of non-financial assets in the management of public sector entities]. *Instytut bukhghaltersjkogho obliku, kontrolj ta analiz v umovakh globalizaciji*, vol. 3-4. pp. 40–47. (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 20.11.2023 р.